

[Schröder.]

i visse Aar af Læretiden vilde efter min Anskuelse være Idealet, men jeg indrømmer, at der er mange praktiske Vanskeligheder, bl. a. fra Lærerkræfternes Side, og vi kommer vel derfor til at akkviescere ved de Regler, der nu er indsat i Lovforslaget. Videre kommer vi vel ikke denne Gang, men jeg haaber dog, at i hvert Fald det vil alle kunne slutte sig til.

Endelig kommer jeg saa til den vigtige Bestemmelse, der vedrører Lærlingenes Uddannelse, nemlig Indførelse af tvungne Læreprøver. Allerede i den nugældende Lov er det jo bestemt, at Indenrigsministeren efter Samraad med Handelsministeren og i Henhold til Indstilling af Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer kan forlange Læreprøve udført i et Fag eller i visse Dele deraf. En saadan Læreprøve er, som det ses af Bemærkningerne, indført i forskellige Fag. Men de indleverede Svendep prøver — det gælder i hvert Fald for de frivillige Prøvers Vedkommende — bedømmes for Tiden af Mestre. Det er vistnok ifølge et ministerielt Cirkulære, som jeg ikke er i Besiddelse af; men Svendene er i hvert Fald udelukkede, medmindre man fra Mesterside frivillig overleverer dem et Mandat. Det sker nu langt fra i alle Tilfælde. Jeg kan lige nævne et Eksempel fra Typograffaget i København, hvor man organisationsmæssigt har indført tvungne Svendep prøver, og hvor man er indgaaet paa en Overenskomst om Kommissionens Sammensætning af 8 Mestre og 4 Svende. Der er altsaa et stort Flertal af Mestre i denne Kommission, og noget lignende er vel Tilfældet i de øvrige Fag, hvor man organisationsmæssigt er indgaaet paa at afholde Svendep prøver. Nu skal jeg villig indrømme, at jeg ikke har fundet nogen Anledning til Klage over den Kommission, der sidder indenfor Typograffaget; dens Bedømmelser har, saa vidt jeg er i Stand til at se, været fuldt ud loyale og objektive. Men i vore Dage, hvor man dog paa alle Omraader er inde i parlamentariske Forhold, vil det kun være naturligt, at der findes et lige Antal Mestre og Svende i de Kommissioner, der nedsættes, og det er jo ogsaa foreslaaet i det foreliggende Lovforslag.

Dette er de vigtigste af Lovens Paragraffer. Der er forskellige Bestemmelser i § 10, 2det Stykke, vedrørende Lærlinge, som har Bopæl hos Mesteren, men de er jo kun rimelige og rigtige i en Tid, hvor man er kommet saa langt frem i Hygiejne og Renlighed, og noget tilsvarende findes ogsaa i anden Lovgivning. Der er sket den lille

Ændring, at Bestemmelsen om, at Læremesteren skal vaage over Lærlingens Sædelighed og Moral, er udgaaet. Det er imidlertid ikke saaledes at forstaa, at Sædelighed og Moral nu kun skal være Historie, at nu skal Usædelighed og Umoral have slappe Tøjler. Bestemmelsen er erstattet med en Paragraf i den nye Lov, hvori der siges, at Kontrakten kan hæves, naar Læremesteren ikke — i det Omfang, hvori det efter en almindelig Opfattelse maa anses for rimeligt — vaager over Lærlingens Opførsel og sædelige Forhold samt værner ham mod umoralsk Paavirkning. Det er maaske en abstrakt Paragraf, men det vil vistnok være svært at finde noget bedre. I hvert Fald, den Paragraf, der findes i den nugældende Lov, er af den Beskaffenhed, at det er ganske umuligt for en Læremester at overholde den. Jeg har heller ikke opfattet Ændringen af den gamle § 6, hvori der staaer, at Lærlingen skal vise Læremesteren Troskab, Lydighed og Ærbødighed, saaledes, at nu skal disse Egenskaber helt forsvinde. Jeg har ikke opfattet det som et æret herværende Dagblad, der i et Billede lader det ærede Medlem Hr. Christmas Møller ved Gennemsynet af den nye Lærlingelovs Paragraf om dette udbrude: Ja, nu kan Madsen-Mygdal bare komme! Jeg tror, at det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal kan være ganske rolig i saa Henseende og ikke behøver at modarbejde Lovforslaget af den Grund. Jeg mener, at Lærlingen fremdeles skylder sin Læremester Lydighed og Ærbødighed og alt det, og i det hele taget finder jeg, at de unge i al Almindelighed skal være høflige og beskedne overfor de ældre, saaledes som vi, der endnu er unge, altid har været det — og vi har ikke taget nogen Skade af det. Men det er blot saadant noget underligt noget at have staaende i en Lov. Jeg er i øvrigt ret kold og rolig overfor Spørgsmaalet om, hvorvidt denne Passus skal tages ud af Loven eller vedblivende skal eksistere. Jeg tror at turde sige, at hvis det kun kommer an paa det, skal dette Spørgsmaal ikke bringe Lovforslaget til at strandre.

Noget andet er Spørgsmaalet om at lade den nuværende § 14 udgaa. Deroverfor er jeg ikke slet saa ligegyldig. Jeg har altid fundet, at denne Paragraf var en Skamplet paa Loven. Det, at man kan lade en, lad mig sige, bortrendt Lærling hente tilbage ved Politiet, smager jo i høj Grad af det gamle Slaveri og Livegenskab, og jeg ved ærlig talt ikke, hvad en Læremester skal med en saadan uvillig Lærling, der kun tænker paa at rende sin Vej. I øvrigt er Grunden til, at en Lærling render sin Vej, vel i Re-